Комп'ютерний практикум 1

Мета

Дослідити і навчитись працювати та визначати ентропію на символ джерела

Аналіз тексту

1. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку H_1 та H_2 за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення H_1 та H_2 на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення H_1 та H_2 на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли.

Для аналізу було взято переклад книги Mein Kampf.

Для зменшення впливу скорочень, спецсимволів і чисельно-символьно-буквених сполук, що не є "чистими" словами, за допомогою регексів з текстів видалено: дати виду 1927, 1934-36 гг., 1920-е, 1936 г.; числа виду 12%, 12-13, 12/13; ініціали виду А., К.С. та інші символи, що не входять в рядок

Також замінено великі літери на малі та 'ë' на 'e', бо в повсякденному житті 'ë' майже не використовується. 'ь' та 'ъ' не замінювались, бо правила вживання 'ъ' можуть допомогти при аналізі.

Обсяг зі space-ом – 1 570 727 символів, без space-а – 1 354 233 символів

Аналіз літер

Аналіз біграм з перетином (crs) і без (seq)

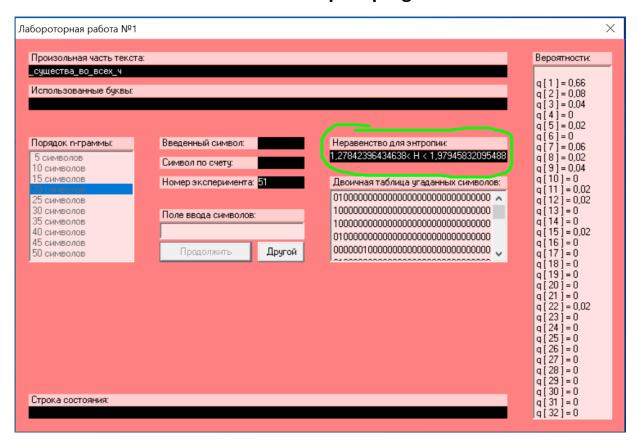
```
letters - with ' '
    0.1378310808
                  216495
    0.0967443738
                  151959
    0.0747545563
                 117419
    0.0694296335
                  109055
'a'
    0.0625538365 98255
'н'
    0.0615453863
                  96671
    0.0576064459 90484
    0.0504390642
                  79226
    0.0421626419 66226
    0.0401412849
                  63051
   H1 = 4.4111
letters - without ' '
    0.1122104632 151959
    0.0867052322
                  117419
'и'
    0.0805290379 109055
'a'
    0.072554038 98255
'н'
    0.0713843714 96671
'т'
    0.0668157302 90484
'c'
    0.0585025313 79226
    0.0489029945
                  66226
    0.0465584922
                  63051
    0.0370099067
                   50120
   H1 = 4.4453
```

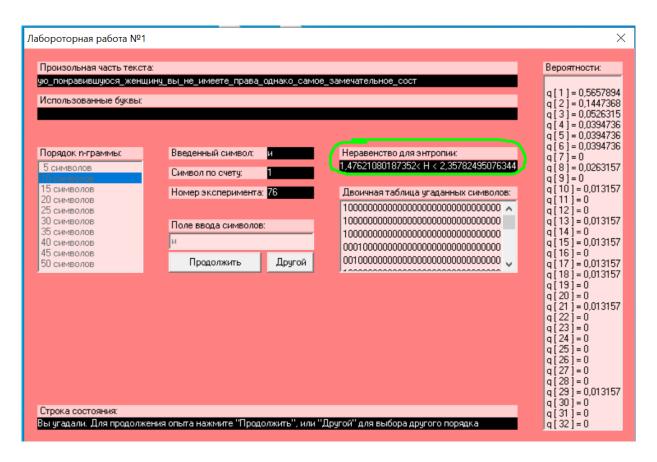
```
bgs, crs - with
                             bgs, seq - with ' '
'и '
      0.017563216 27587
                                   0.017642797 13856
0 '
      0.0174976412 27484
                                   0.0173779513 13648
      0.015983055 25105
                                   0.0159620456
                                                 12536
'ст'
     0.0153260339
                    24073
                                   0.0153292172
                                                 12039
     0.0150592783
                    23654
                              п'
                                   0.0148568242
                                                 11668
     0.014145688 22219
 н'
                              н'
                                   0.0141539645
                                                 11116
 c'
     0.0138025346 21680
                                   0.0139731564
                                                 10974
     0.0135262293
                    21246
                                   0.0135084031
                                                 10609
'но'
     0.0130156374
                    20444
                                   0.0129838049
                                                 10197
      0.0118130088
                    18555
'на'
                                   0.0119116892
                                                 9355
-- H2 = 3.9868
                             -- H2 = 3.9868
bgs, crs - without ' '
                             bgs, seq - without
'ст'
      0.0179422861
                    24298
                                   0.0180072543
                             'ст'
                                                 12193
     0.0151694947
'но'
                    20543
                             'но'
                                   0.0152809858
                                                 10347
'ен'
     0.0142604917 19312
                             'ен'
                                   0.0142516201
                                                 9650
'то'
      0.013770915 18649
                             'на'
                                   0.0137613053
                                                 9318
'на'
     0.0137266094 18589
                             то'
                                   0.0137037081
                                                 9279
'ни'
      0.012039305 16304
                             oc'
                                   0.0119920368
                                                 8120
oc'
     0.0119270641 16152
                                   0.0118768424
                                                 8042
ов'
      0.0118480525
                    16045
                                   0.0117631248
                                                 7965
      0.010688723 14475
                             'po'
                                   0.0108120322
                                                 7321
      0.0100795211
                    13650
                                   0.0100617915
                                                 6813
  H2 = 4.1008
                             -- H2 = 4.1001
```

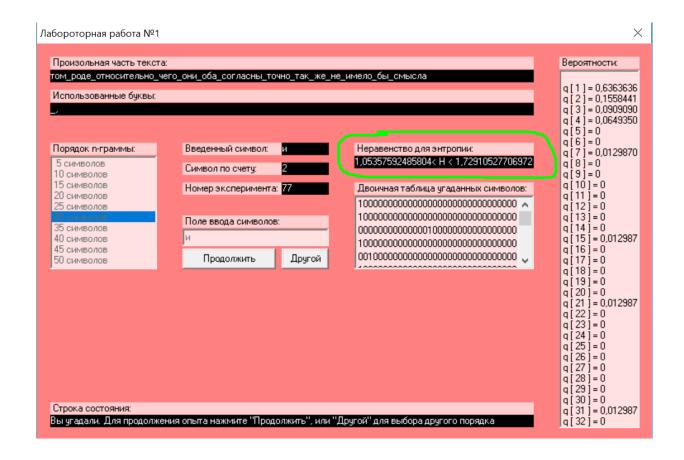
Видно, що зі space-aми H в 1- і 2-граммі менше, бо space символ зустрічається помітно частіше за інші і, відповідно, якщо починати вгадувати у малих n-грамах з нього, то шанс вгадати найвищий.

Також, через великий обсяг тексту, рахування з перетином і без мають майже однакові результати

Cool pink program

Помітно, що зі збільшенням довжини n-грами, збільшується "швидкість" вгадування і зменшується H.

Також, для великих n збільшення довжини n-грами до (n+k) дає відносно невеликий приріст шансу вгадування не пробільних символів (не '_'). Якщо ж треба вгадати наступний символ після '_', то це зробити приблизно однаково складно для будь-яких великих n.

Надлишковість

Нехай
$$H_{\infty} \sim H^{30}, H^{(30)} \in (1.055; 1.729), H_0 = \log_2 32 = 5 \Longrightarrow$$

$$R \in \left(\left(1 - \frac{1.729}{5} \right); \left(1 - \frac{1.055}{5} \right) \right) \Longrightarrow R \in (\mathbf{0}.\mathbf{65}; \mathbf{0}.\mathbf{79})$$

Висновки